

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 2 frt.
Félévre 1 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Bernát István.

Abból az alkalomból, hogy a hazai hitelszövetkezetek köteléke immár tizedik évi kongresszusát tartotta meg a múlt héten, bemutatjuk a „Független Ujság“ olvasóinak *Bernát* Istvánt, a szövetkezetek kötelékének ügybuzgó titkárát.

Tíz esztendeje, hogy néhány lelkes hazafiból álló kis csapat, élén gróf *Károlyi* Sándorral, *Hajós* Józseffel és *György* Endrével, megalakította a pestmegyei hitelszövetkezetet. A zsenge csemete ma már terebélyes fává erősödött, galyai a vezérvármegye határán túl, jóval tulnan, majd hogy nem az egész ország területére elágaztak. Négyszázat felül haladták ma már községi hitelszövetkezeteink, s ahol keletkeznek, a nyomoruság, szegénység helyébe a takarékoság, jólét és megelégedés kél mihamarább; kivész a falvakból a nagy perzentekre dolgozó uzsorások faja s azok karmai közül a szövetkezés segíti ki a kisgazdát és kisiparost, hóna alá nyulva az elesett, eladósodott szegény embernek. Az igazságnak tartozunk annak kijelentésével, hogy a szövetkezeti ügy istápolására a kormányzat még maig édes keveset tett, jóformán semmit se. Tíz esztendő óta minden évben felír a szövetkezeti kongresszus a kormányhoz, sürgetvén a szövetkezeti törvény meghozatalát. A kormány folyton igéri, de csak ígért, és irott malaszt az. Miért késik hát a kormányzat e törvény meghozatalával? Könnyű rá nagyon a felelet. Mert a hitelszövetkezeteknek esküdt ellenségeik a nagy kamatokat szedő pénzintézetek, melyek busás osztalékán a kormányzat hü csatlósai, az ő szekértolói osztzkodnak.

A kormányzat és törvényhozás nemtörődömsége daczára a hitelszövetkezetek szépen fejlőd-

nek s csak a múlt évben is 6 millió forintra rugott az az összeg, melyet a támaszra szoruló gazdáknak és kisiparosoknak kölcsönként kiosztottak. Nem kicsinylendő tehát annak a lelkes csoportnak önzetlen fáradozása és munkája, mely gróf *Károlyi* Sándorral élén a szövetkezetek terjesztésén buzgólkodik. Ennek a lelkes csoportnak tollvivője, pennája *Bernát* István, a kinél jobban kevés ember ismeri a szegény gazdál-

Bernát István.

kodó és kisiparos népesség bajait s a ki azon munkálkodik irásaiban folyton, hogy feltárja a gazdák bajainak kulforrását, rámutasson az okokra, amik folytán, ha gyors segély nem mutatkozik, el kell ennek a népnek pusztulni. *Bernát* István munkabírását bámulják azok, akik az ő tevékenységét ismerik; két embernek is sok az a munka, a mit ő szívós kitartásával naponta végez. A hitelszövetkezetek központja teendőinek végzése mellett a Magyar Gazdaszövetség ügyvezetését is ő végzi; e mellett egyik legnagyobb napilapunk közgazdasági rovatát vezeti, szerkeszti a szövetkezetek hivatalos lapját,

a „Szövetkezést“, a gazdaszövetség folyóiratát, a „Magyar Gazdák Szemléjét“. „Zálogba tett Magyarország“, „Változások küszöbén“ és „Miért olcsó a buza“ című dolgozataival a külföld jeles közzgazdáinak figyelmét is magára vonta. Ő indította meg és kezdeményezte a „Hazánk“ napilapot, mely a magyar gazdaközönség egyedüli organuma s ennek több évig szerkesztője is volt.

Bernát István még fiatal ember; szorgalma, kitartása és ügybuzgó önzetlen munkásságától még sok jót, üdvöset várhat a magyar gazdaközönség és kisiparos népesség.

48-as népszövetség.

A virágfakadás hónapjának első vasárnapján megalakult Budapesten Ugron Gábor elnöklete alatt a 48-as népszövetség. Célja ennek a szövetségnek az, hogy a kis erők tömörülésével, az egész ország területét behálózó oly szervezet létesítsék, amely a haza jobb érzésű polgáraiban a függetlenség érzetét ne csak fölkeltse, ápolja és növelje, hanem egyszersmind szervezze is, hogy akkor, amidőn a haza ügyeinek intézésében a polgároknak jogait gyakorolniok alkalmuk nyílik, egyöntetűen léphessenek sorompóba és mint szervezett tábor jussanak a szavazó urnához, hogy a hivatlan és toladó elemeket a közpályáról elűzzék és a közdolgok intézésének élére az érdemeket szerzett hazafiak állitassanak.

Kétségtelen az, hogy az utóbbi időben a 48-as nagy időknek dicső hagyományait követelő országos függetlenségi pártban beállott viszálykodás és szakadás a függetlenségi eszméknek sok kárt okozott, mert a polgárok meggyőződésében zavart idézett elő. A tétovázás pedig azt eredményezte, hogy sokan cserbenhagyták azt a zászlót, amely fölött a vezérek veszekedtek. Pedig e pártnak működése nem a vezérektől függ, hanem a hazafiak meggyőződésétől, buzgalmatól, áldozatkészségétől. A viszály éppen ezt a meggyőződést, buzgalmat és áldozatkészséget rendítette meg igen sokakban. Ennek a csorbának a kiköszörülése képezi a 48-as népszövetségnek elsőrendű célját. Ennek az elérése pedig valóban csak úgy lehetséges, ha a becsületes, igaz hazafiak kezét adnak egymásnak és szervezkednek arra, hogy a közéletünk testén rágódó fenédesedéseket irgalmatlanul kiirtják.

Tekintsünk végig közéletünk egész terén s azt vagyunk kénytelenek látni, hogy a kapaszkodás a hatalomért és az önző érdekek uralkodnak mindenütt. Ezek érdekében a hatalomhoz szegődnek az emberek, hogy azt támogassák. A hatalom kezelői pedig a politikai, társadalmi, sőt a magánéletet is kisajátítják maguknak és érdektársaiknak, hogy a független gondolkozás és törekvés sehol se érvényesülhessen. Meghamisítják a választásokat, megvásárolják a meggyőződést és a szavazatokat, a képviselőségből kibuktatják a legjobb hazafiakat, mert azok szava nekik kényelmetlen. Ez ellen a rendszer ellen egyes ember gyenge, azt elnyomják, agyonzaklatják, megsemmisítik. De igen is egy hatalmas szövetség, amelynek minden városban, minden faluban, minden tanyán megvannak az együtt érző és együtt működő tagjai, megküzdhet vele. És ha nem akarjuk hazánk teljes vesztét, le is kell küzdeni azt.

A 48-as népszövetséget tehát, mely ezen küzdelem szervezésére és végrehajtására alakult, örömmel üdvözljük, reméljük, hogy a május fakasztotta ezen szép bimbó, erőteljes és illatos virággá fog csakhamar fejlődni.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Somogyi agrárgyűlés. A somogymegyei gazdák hívására az agráriusok vezérférfiai május hó 2-án Kaposvárra rándultak le, hogy a gazdaszövetséget Somogy vármegyében is szervezzék. Leutaztak gróf *Károlyi* Sándor, a „Magyar Gazdaszövetség” elnöke, s kíséretében örgróf *Pallavicini* Ede, gróf *Zselénski* Róbert, *Bujanovics* Sándor, *Forster* Géza, *Bernát* István, *György* Endre, *Hajós* József, akiket, élén a főispánnal, nagy közönség, a vármegye színe-java fogadott. A vendégek egyenesen a vármegyeházhoz hajtottak, hol kezdetét vette az agrárgyűlés, melyen gróf *Károlyi* Sándor indítványára lelkes hangulattal alakították meg a somogymegyei szövetkezetek szövetségét. Ennek a szövetségnek az a célja, hogy a vármegyében a szövetkezetek alakulását elősegítse s hiteligényüket lehetőleg ellássa. Fősúlyt arra fekteti, hogy olyan szövetkezetek létesüljenek, amelyek a kisemberek hiteligényét szolgálják, mert éppen a kis kölesönökre szoruló, szegény emberek azok, a kik az uzsorának leginkább karmai között vannak. Délután újra gyűlést tartottak s a somogymegyei gazdaszövetséget szervezték. Ezuttal ismét gróf *Károlyi*, továbbá *Bujanovics* mutatott reá a gazdaszövetség üdvös céljára, amely abban áll, hogy az elnyomott gazdák s a velük egysorsban lévő kisiparosok érdekeit megvédje. Gyűlés után gróf *Zselénski* Róbert a tőzsde üzelméről, *Forster* Géza pedig a szövetkezetekről tartott igen szép s figyelemmel hallgatott előadást. Ezután disztrakoma volt, a melynek folyamán az önzetlenül fáradozó agráriusokra egymást érték a pohárköszöntők. Valóban öröm fog el bennünket, látván a Gazdaszövetség hatalmas terjeszkedését, mert ebből bizvást reméljük, hogy ma-holnap nagy és erős táborban fogunk állani a merkantilistákkal szemben, s nem leszünk a pénzérdekek által mozgatott magas politikai játék eszközei.

Kvótaharcz. Megtörtént, amit előre megjósoltunk. Ausztriának meg Magyarországnak kvótabizottságai összejöttek s rövid tanakodás után belátták, hogy a kvótára nézve sohasem fognak megállapodásra jutni. Abba hagyta tehát a tanácskozást a két kvótabizottság s mindegyik jelentést tesz kormányának a tanácskozás eredménytelen voltáról. Törvény szerint most a két parlament próbálja meg az alkudozást, de előreláthatólag ez sem fog eredményre vezetni. Bánffy ugyan nem nyilatkozott még a kvótakérdésben, beavatottak értesülése szerint azonban hajlandó

volna a 34 százalékos kvótába bele menni. Mint-hogy minden százalék körülbelül egy millió forint-nak felel meg évenként s eddig csak 31.4 százalékos kvótát fizettünk, már a Bánffy által elfogadott kvóta-emelés is évi 3—3 és fél millió forinttal való több megterheletésünket jelenti. De az osztrákoknak meg ez sem elég. Bádeni kormányelnök 36 százalékos kvótát követel. Valószínű ezek szerint, hogy a két parlament sem fog egyességre jutni, mert ha Bánffy engedne is a követelésnek, ám még a szabad-elvű pártban is tekintélyes számban akadnak képviselők, akik az országnak ily óriási megterhelése árán nem támogatnák Bánffyt. S Bánffy ezt jól tudja. Bizonyos tehát, hogy a két kormány tárgyalása sem fog eredményre vezetni. Erre azután következik az, hogy a két kormány beadja lemondását, Ő felsége pedig megbizsa Bádenit meg Bánffyt új kabinet alakításával. Bádeni, a ki hozzá kötötte az állását a 36 százalékos kvótához, nem maradhat, hanem alakít maga helyett olyan kabinetet, amely olesőbban adja; Bánffy ellenben maradni fog, mert sem igent, sem nemet nem mondott még. Ő tehát lerázza a nyakáról azokat a minisztereket, akik nem hajlandók a kvótaemelésbe bele menni s a saját képére alkotja meg a kabinetet, mely aztán tegyük fel, a 34 százalékos kvótát felajánlja, amit az osztrák nagy kegyesen elfogad. Szóval válság ide, válság oda, a dolog csak oda lyukad ki, hogy a magyar fizet, a német pedig markába kaczag. És még csak nem is panaszkodhatunk, mert hiszen ezt a szerencsétlen Bánffy-uralmat nem régiben maga, a megterhelést népszilárdította meg.

Országgyűlés.

Hosszas szünet után május elsején tartotta a képviselőház első ülését, melyet egyébként csak a *Polónyi Géza* interpellációja tett élénkebbé. Ezt megelőzőleg *Bulgáriával kötött* kereskedelmi szerződésünket tárgyalta a Ház. **Makkfalvay Géza** felszólal az ellen, hogy a szerződés nem a mi javunkra, hanem az osztrák érdekek szempontjából kötött. Ugyanis azokra az árukra, amelyekből Ausztria szállít sokat Bulgáriába, jóval alacsonyabb vámteteleket állapítottak meg, mint a mi kiviteli áruinkra nézve, tehát a szerződés a miénk rovására az osztrák kereskedelemnek kedvez. **Polónyi Géza** is aggályát fejezte ki a reánk nézve hátrányos szerződéssel szemben, de *Dániel Ernő* báró, kereskedelmi miniszter felszólalása után a Ház a szerződésre vonatkozó törvényjavaslatot elfogadta. Ezután **Polónyi Géza** interpellálta meg a miniszterelnököt, kérdőre vonván a kormányt, hogy van az, hogy Ő felségét szeptemberi látogatása alkalmával csak mint osztrák császárt fogadták, az orosz czár felkészítőjében a császárt éltette, a nagy pompával végrehajtott disztetéseknel sehol egy magyar lobogót látni nem lehetett; holott uralkodónk nemesak Ausztria császára, hanem egyszermind Magyarország királya is, és ilyen fontos politikai jelentőségű látogatások alkalmával méltán megkívánhatnánk, hogy Ő felségének apostoli magyar királyi közjogi állását és címét is figyelembe részesítsék. Gondoskodni arról, hogy ennek a méltóságnak is érvény szereztessek, a magyar kormány kötelessége lett volna.

Megtette-e a kormány ezt a kötelességét, vagy sem?

A miniszterelnök adós maradt a felelettel.

Külföld.

A király szeptemberi útja.

Ő felsége a király szeptemberi útjáról visszatért. A két uralkodó között a találkozás — mint már megírtuk — a legbarátságosabb lefolyású volt. A fogadásnál és a bucsuzásnál az uralkodók háromszor megölelték s megcsókolták egymást; látható szívélyességgel beszélgettek egymással s a diszlakománál a béke fenmaradására üritették poharukat. Mindez annak a jele, hogy a két uralkodó között békés és barátságos egyetértés szilárdult meg s Ő felsége azzal a megnyugvással térhetett vissza, hogy a béke érdekében végzett fáradozásait siker koronázta.

Ennek dacára történt valami Ő felsége szeptemberi látogatása alkalmából, ami bennünk magyarokban fájó emléket hagyott hátra. Ez az, hogy az oroszok fővárosában nem vették figyelembe, hogy Ő felsége nem csak osztrák császár, hanem egyszermind magyar király is. Az ünnepeltetés csak a császárnak szólt, a lobogódíszben magyar színek nem fordultak elő, mintha magyar király és ennek uralma alatt 16 milliónyi nép nem is léteznék a föld színén. A magyar király közjogi méltóságának e mellőzéseért *Polónyi* kérdőre is vonta kormányunkat; bármit feleljen is a kormányelnök, bennünket meg nem nyugtathat, az elkövetett bántó mulasztást jóvátenni már nem lehet.

De van még egy másik s ennél fontosabb mozzanata az uralkodók találkozásának, a mi a népek millióit méltán nyugtalaníthatja.

Könnyen megérthetjük ezt is.

Eddig tudvalevőleg az európai nagyhatalmak két szövetséget alkottak. Egyik volt a hármasszövetség, a mely állott a mi monarkiánkból, Olasz- és Németországból. Ez a hármasszövetség első sorban is Oroszország ellen irányult, a mely örökké a háboru rémével fenyegette a népeket. Másodsorban irányult Franciaország ellen, a melylyel Németországnak még mindig elintézetlen számlája van. Velünk szemben a francziák Oroszországgal fogtak kezet, mint ez az orosz czár múlt évi párisi látogatása alkalmából fényesen kitűnt. Ez volt a helyzet a legujabb időkig. Most egyszerre mi történik? A német császár, a ki már évek óta titkos szövetségese Oroszországnak, ellátogat Bécsbe, az osztrák-magyar uralkodó a muszkák fővárosába megy, hogy a czárral kezet szoríthasson! Európa három leghatalmasabb császára egymás barátságát keresi. Nyilvánvaló, hogy közöttük szövetség keletkezett. Mire? Ezt a népek orrára nem kötik. A nép örül, ha az uralkodók barátságosan viselkednek egymással, mert békét remél, retteg, ha szemöldökeiket összehúzzák, mert háborútól tart, s ha arra kerül a sor, akkor fegyvert fog és vérét ontja; hogy miért? Ezt tudnia felesleges.

Mi legfeljebb találgatjuk, hogy mit végeztek fölöttünk a hatalmak urai.

Most békét sejtünk, tehát pillanatokra meg vagyunk nyugodva. De hogy mire való ez a béke, azt éppen úgy nem tudjuk, mint nem tudnánk azt, hogy mire való volna az esetleg kitörő háboru.

Vak sötétségben tapogatózunk. A mit látunk, csupán az, hogy Európa három leghatalmasabb uralkodója kezét fogott fejünk fölött. A mit pedig tudunk, ez az, hogy ennek a három hatalmas dinasztíának nincs nagyobb érdeke, minthogy családjaik részére a trónt minden körülmények között biztosítsák. A császárok szövetkeztek arra, hogy uralkodó családjuk hatalmát minden esetben meg fogják őrizni. Ide vezet a találgatás.

Most az uralkodók nem látják okát annak, hogy megzavarják a békét, tehát béke velünk. Holnap lehet másként alakulnak az általunk láthatatlan, magas érdekek s lesz háboru.

És akkor mi fegyvert emelünk, esatába állunk, vérünket ontjuk; és Bánffy miniszterelnök, akit alkotmányunk hü öréül állítottunk oda, éppen úgy nem tudja majd megmondani, vérünket miért ontjuk, mint nem tudja megmondani most, hogy mit határoztak fölöttünk és mi czélből Ausztria-Magyarország meg Oroszország uralkodói.

Görög-török háboru. A hadi szerencse ugylátszik végképpen elfordult a görögöktől. Egyik vereségük a másikat követi. A larisszai gyászos véget ért ütközet után Epiruszban szenvedtek szintén igen érzékeny veszteséget. Minden vonalon hátrálni kénytelenek a török hadsereg támadása elől s félős, hogy ha a nagyhatalmak nem szólnak bele a dologba, úgy Görögországot ez a szerencsétlen háboru kiszámíthatatlan időre tönkre teszi. Remélni lehet azonban, hogy a nagyhatalmak meg fogják akadályozni a háboru tovább folytatását, mert most már valóban nem volna szabad tovább tétlenül nézniök, hogy annyi vér hiába ontassék. A török szultán Ozmán basát visszahívta a hareztérről, miután tapasztalta, hogy az előbbeni vezér, Edhem basa is jól teljesíti kötelességét. A görög kormány is visszahívta Vasszos ezredest Kréta szigetéről, azonban a háboru abbahagyására még mindég nem gondol. Az eddigi balsikerekért természetesen bünbakot keresnek s elsőben is az uralkodó házat okolják. György király, hogy mentse magát, a régi kormányt lemondatta, s az ellenzék vezérét: Rallit állította az új kormány élére. Az új kormány elhatározta, hogy a háborut folytatja, mert még nem veszette el teljesen bizalmát, de Athénben a forradalmi hangulat mindinkább erősebb, úgy, hogy György király trónja erősen inog, őt magát pedig szivgörcsök gyötrik, látván nemzetének gyászos pusztulását. A politikai körökben azt remélik, hogy a béke rövidesen a görögök készülődése daczára is létre fog jönni.

MI UJSÁG?

A királyi család a pozsonyi ünnepeken. A Mária Terézia-emlékszobor leleplezési ünnepélyén a királyi családnak nem kevesebb, mint harminczkét tagja lesz jelen. A király ő felségén kívül részt vesznek a szoborleleplezésen többek között Stefánia özvegy trónörökösné, Mária Valéria és Izabella főhercegnők, József, József Ágost, Károly István, Reiner és Lajos Győző főherczegek, Ferdinánd toszkánai nagyherczeg, ezenkívül a királyi családnak több más tagja, köztük alkalmasint Ferenc Ferdinánd főherczeg is, aki egészségi állapotától tette függővé eljövételét. Ugy mondják, hogy a király ő felsége ugyanazon diszkoesin jelenik meg, a melyet a koronázás alkalmával használt.

Kossuth-arckép-leleplezés Nyiregyházán. Nyiregyházán nagy ünnepek között május 2-án leleplezték le Kossuth Lajosnak életnagyságu arcképét a vármegyei háza dísztermében. Szaboles vármegye törvényhatósága elhatározása folytán rendkívüli gyűlésen folyt le a lélekemelő ünnepély. A megnyitó-beszédet Mikecz János alispán tartotta, az emlékbeszédet pedig Bori Béla, aki gyönyörű szavakban emlékezett meg Kossuth Lajosról s arról, hogy mi mindeat köszönhet Magyarország ennek a lángelmének. Beszéde közben lehullott a lepel az arcképről s végül a szónok arra kérte a megye közönségét, hogy tartsa tiszteletben és őrizze meg kegyelettel Kossuth Lajos arcképét. Bori után Kossuth Ferenc beszélt és szép szavakban köszönte meg a megye közönségének, hogy atyjának a megyeházban emléket állított. A közgyűlésen részt vett Kállay András, a megye volt főispánja is, akit azért menesztett a kormány, mert Szabolesmegye nem volt hajlandó minden választókerületéből a parlamentbe kormánypárti szavazógépet küldeni. A volt főispán nagy közönség előtt felszólalt s minden szava lelkesedést keltett. Főispán korában — mondotta többek közt — amit nem tehetett meg, most örömmel üdvözlö a nagy halott fiát és örvend, hogy leteheti a hála palmaágát Kossuth Lajosnak, aki olyan magyar volt, mint a milyen első magyar ember a király. Délben banket volt, este pedig diszelőadás a városi színházban.

Megmérgezett püspök. Strossmayer zágrábi püspök az utóbbi napokban gyanus tünetek közt súlyosan megbetegedett. Az orvosok ételmérgezést konstataáltak, a mit a konyhában vigyázatlanságból követhettek el. Ellenszerek szedése után a 82 éves egyházi állapota ismét javult és ma már nem kételkednek felgyógyulásában.

Mátyás király szülőháza. Kolozsvárnak egyik legnagyobb nevezetessége az, hogy ott született Mátyás király, az igazságos. Még most is meg van a szülő-

háza, de fájdalom, nagyon düledező állapotban. Gerendákkal támogatják, hogy össze ne düljön. A városi közgyűlésen Nagy Lajos tanár indítványozta, hogy Mátyás király szobrának leleplezésére a nagy király szülőházát állíttassák helyre.

A romániai magyarok állapota. Paeha Ágoston lelkész, a ki a husvéti ünnepek alatt Dessewffy Sándor esanádi püspök rendeletére lent járt Romániában, hogy az ott lakó magyar katolikusoknak prédikáljon és a husvéti gyónást és áldozást a hívőknek kiszolgáltassa, következőkép nyilatkozik az ott lakó magyarok állapotáról: A lelkészek nem tudnak magyarul, az iskolában sem hallanak ilyent és így történt, hogy a legujabb generáció nem ismeri az édes magyar nyelvet. A szülők tudnak ugyan még magyarul, de gyermekeik már nem. Bukarestben több mint 15.000 magyar lakik. Brailában majdnem 3000 a magyarok száma. Mindenütt egy-egy pap végzi csak az egyházi szertartásokat. Ajánlatos volna, ha magyar testvéreinkről gondoskodnának valamiképp, nehogy beleolvadjanak az oláhok közé, mely ily körülmények közt elháríthatatlannak látszik.

Tavaszi viharok. Losonczen és vidékén május másodikára virradó éjszakán óriási vihar és jégeső volt, mely egészen elárasztotta a földeket. — Lónyabánya közelében a borzasztó vihar egy vasuti hidat szétrombolt úgy, hogy a személyvonat utasainak gyalog kellett Lónyabányáról Losoncra menni. — Debreczenben május elsején nagy vihar vonult át sűrű villámlással és mennydörgéssel.

Öngyilkosság a kerepesi temetőben. A kerepesi temetőben e hó 3-án délután három óra után egy elegánsan öltözött férfi Löwenstein Mihályné szül. Hegyesy Róza kriptája mellett homlokra lőtte magát és meghalt. Az öngyilkos felöltőjében egy ezédulát találtak, melyen a következő szavak voltak olvashatók: „Löwenstein Mórt értesítsék. 1 frt 50 kr. kamatot fizettem.“ Az öngyilkos Löwenstein fővárosi sajt-nagykereskedő. Tettének oka eddig még ismeretlen. Valószínű, hogy anyagi csapások kergették a halálba.

Munkások nyugdíjintézete. A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyesületének új választmánya a múlt vasárnap tartotta alakuló ülését, a melyen jelentették, hogy a 12-ik fiók Székesfehérvárott 120, a 13-ik Oraviczán 80, a 14-ik Pozsonyban 183 taggal megalakult, közelebb pedig M.-Szigeten és Esztergomban tartanak gyűléseket fiókok létesítése végett s Nagy-Kanizsán, Szeghalmon, S.-A.-Ujhelyen s több városban is élénk mozgalom van. Az egyesületnek közel 30.000 frt vagyona s 4414 tagja van.

Átlötte a szívét, hogy ne fájjon. Debreczenben a május elsejének öröme az utcahosszat muzsikáló cigányok Kádai Dániel szitakötőmester háza előtt is elhuztak egy pár szomorú nótát. Hanem az ablak csak nem akart kinyitni. Sehogy se tetszett ez a primásnak s bekukkantott az ablakon. De vissza is ugrott rögtön, mert egy vérbe borult halottat látott

ott. Kádainak a holtteste volt ez, a ki — mint maga írta — átlötte a szívét, hogy ne fájjon. Nagy oka volt ennek, mert külön válva élt a feleségétől, a kit úgy látszik, hogy nagyon, de nagyon szeretett.

Harmincz millió örökség. Rotterdamban a múlt évben egy dús gazdag bankár halt meg, akinek a milliói aligha nem Magyarországra vándorolnak. A Lőcséről való Färber-család azt a hirt kapta Rotterdamból, hogy ott elhalt rokonuk mintegy 30 millió forintba rugó vagyonát rájuk hagyta. A Lengyelországból ideszakadt, ma még szegény család ügyvédet bízott meg az örökség lebonyolításával.

Kétszáz ember tűzhalála. Rettenetes szerencsétlenség híret hozza Párisból a táviró. Olyan tűzvész pusztított a híres világvárosban, hogy mintegy kétszáz emberéletet oltott ki s egész seregét hagyta maga után a tűzsebektől eltorzított nyomorékoknak. E hó 4-én délután kigyuladt s teljesen leégett az óriási jótékonyági bazár, a melyet a főrangú hölgyek rendeztek a szegények javára. A tűz az irodák fölött ütött ki eddig ismeretlen módon s rövid idő alatt lángokban állt az egész épület. A veszedelem rohamosan terjedt, mert a száz méter hosszú épület egészen fából volt építve. A mikor a tűz kiütött, a bazár tele volt emberekkel. Le nem írható az a rémület, a melybe a veszedelem a tömeget ejtette. Egymást taszítva, tiporva rohant a nép a kijáratok felé. Sokan felholtan maradtak a rohanók lábai alatt, azok aztán nyomorultul el is égtek. De benszorított a tűz épkézláb embereket is, a kiktől a láng elzárta a menekülés utját. Estig tartott a bazár égése, a mikorra sikerült eloltani a tüzet. Kimondhatatlanul szomorú képet nyújtott ekkor a kormos, füstölő gerendákkal, s egyéb üszkös farészekkel borított helye a bazárnak. Lépten-nyomon egy-egy megszenesedett holttestre akadtak, a kiknek felismerése is lehetetlen lesz. Eddig 50 tetemet szedtek össze, de ki tudja, hány ember szenes hullája hever még a romok között?! Egész este városi betegszállító kocsik hordták a tetemeket és a sebesülteket. *Eddig 250 sebesült fekszik gyógykezelés alatt.* A rettentő szerencsétlenség izgalomban tartja egész Páris. A tűznél Deletorre hercegnő és Kotschubey hercegnő is megsebesültek. Vagy 20 holttestet az iparparlatába vittek. A rendőrprefektus, a ki mihamar megjelent, rendszeres mentőszolgálatot szervezett és a különböző helyekről sok sebesültet ásatott ki, a kik közül néhány borzasztó égési sebeket szenvedett. A tűzoltóság víz alá bocsátotta a romokat és megvédelmezte a szomszéd házakat. A megszabadítottak egyike: Siméon grófnő, beszéli, hogy többekkel egy szűk udvarba szorult. Előttük égett a bazárépület. Már azt hitték, hogy elvesztek. Szerencsére a gerendázat a másik oldalra omlott, úgy hogy azon keresztül a szabadba menekülhettek. Rémületes látványt nyujtanak a hullák. Némelyiknél a felsőtest teljesen elhamvadt, míg az alsótest, sőt a ruhák, érintetlenül maradtak. Azt hiszik, hogy légszeszrobbanás volt a borzasztó szerencsétlenség oka, melynek számos főrangú ur vált áldozatává.

Csodás megmenekülés. Hirko István sólyomi parasztgazda füttyörészve haladt faluja felé, mikor egy hegyszorosnál mázsányi sulyu sziklatömb gördült feléje. A szegény paraszt majd elhalt rémületében, de egyszerre csak azon vette észre magát, hogy a kocsijára zuhant kő az utszéli árokba vetette, ahonnan szerencsésen feltápáskodott. A lova és kocsija azonban nem került ki ilyen könnyen a veszedelemből. A lovat agyonütötte a szikla, a koesi pedig izzé-porrá tört. A szegény paraszt persze a csodás megmenekülés miatt nem győzött eléggé örvendezni, de jókedvét mégis csökkentette összes vagyonának, lovának és szekérének elpusztulása. Hogy azonban ez se keserítse nagyon, Biharmegye alispánja harmincz forintot adott ki részére a szegényalapból.

Történet a fókáról. A fóka nagyon kedvelt állat az eszkimók előtt, a kiknek legfőbb óhajításuk, hogy minden vasárnap egy barátságos fóka föjjön a fazékban. Nálunk meg az olyan eszkimó tömérdek, aki valamelyes hivatalt szeretne kifókázni. A verseczi községi elemi népiskolánál egy tanítói állás üresedett meg, melyre nem kevesebb, mint hetvennyolcz pályázó jelentkezett.

Innen-onnan. Leszakadt erkély. A budapesti mester-utczai 37. számú háznál az első emeleti erkély egy része leszakadt, s a rajta foglalatoskodó Brava Márton lakatos segéd és az erkély alatt, az udvaron volt Molnár Emilia 5 éves kis leány sulyosan megsérültek. — **Elfogott csempészek.** Orsova közelében a csendőrség hosszas megfigyelés után tetten ért és elfogott egy egész csempészbandát, mely dereglyén a szerb partról nagy falka dísznót hozott át. Már régóta üzték itt a csempészetet s a tetten értek a csendőröknek ezer forintot kínáltak, ha elbocsátják őket. — **Kneipp állapota.** A mézzel és vízzel kuráló csodadoktornak, Kneipp páternek egészségi állapotáról utóbbi időben aggasztó hírek terjedtek el. Azt mondták a mult héten, hogy az öreg pap haldoklik. Ezek a hírek nem mondtak igazat, mert Kneipp már napok óta jobban van, sőt szobája ablakából e héten beszédet intézett a nagyszámu fürdővendégekhez. A szobát a rossz időjárás miatt még egy ideig nem hagyhatja el a páter. — **Szerencsétlenül járt gőzmalomtulajdonos.** Borzasztó halált halt a napokban Gáspár Albert gőzmalomtulajdonos Etéden. A szerencsétlen ember a malom gépezetét vizsgálta, mikor a kerék elkapta és felismerhetetlenségig összezúzta. A boldogult temetése nagy részvét mellett ment végbe.

A gazdaközönség hasznosan cselekszik, ha mag-szükséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak olyan óriási forgalmu czégeknel, mint p. o. Mauthnernél lehet beszerezni, mert az ilyen világczégeknek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A burgonyavész.

Magyarország felvidéki vármegyéinek burgonya termését a mult esztendőben nagy részben tönkre tette a burgonyavész nevű betegség. Oly nagy mértékben, mint a mult évben a burgonyavész ritkán szokott ugyan fellépni, mindazonáltal esős nyarak alkalmával, vagy mélyebben fekvő nedveses helyeken igen sokszor tesz kisebb nagyobb kárt a burgonya ültetvényekben.

A burgonyavészt egy a szőlő peronoszporájához igen hasonló, szemmel alig látható gomba okozza, a melynek csirasejtjei a burgonya levélzetét teszik tönkre s ezzel természetesen a gumó termését is. A mint a szőlő peronoszporája ellen permetezéssel teljes eredménnyel lehet védekezni, ugy a burgonyavész ellen is lehet permetezéssel védekezni s e célra ugyanazon oldatot használhatjuk, a melyet a szőlő permetezésére szoktunk használni, t. i. a lordói keveréket. Ha a burgonya növény leveleit jól megpermetezzük, akkor a burgonyavészt okozó gomba csírái nem képesek a bepermetezett levélen tovább fejlődni s elpusztulnak s ily módon a burgonya termésünket megmentjük.

A burgonyavész permetezéséhez szükséges permetezőoldat készítése ép olyan, mint a szőlő peronoszporájának permetezésére szükséges oldaté. Ha 2%-os oldatot akarunk készíteni, 50 liter vízben oldjunk fel 2 kgr. kékkövet (rézgálicz). A rézgálicz gyorsabb feloldása ezéjából meleg vizet is vehetünk, de természetes, hogy azon melegen permetezésre nem használhatjuk fel, hanem várunk kell, a míg kihül. Egy másik hordóba ezután szintén 50 liter vizet töltünk, amelybe 2 kgr. égetett és frissen ojtott tiszta meszet tegyünk, és addig kavargatjuk, a míg az tejszerű kavarékká, vagyis mésztejé válik. Ha a mésztej teljesen kihült, akkor azt folytonos kaválás közben hozzáöntjük a rézgáliczhoz. Az így készült oldatban erős üledék képződik, a melyet azonban nem szabad leszűrni, hanem mielőtt az oldatot használnánk, alaposan fel kell keverni. Ügyelni kell arra, hogy kavics, homok darabkák, vagy durvább mész részecskék ne jussanak az oldatba, miért is ajánlatos a mésztejet szűrőnyeresztül önteni a rézgáliczhoz. Ily módon az 50 liter rézgálicz- és az 50 liter mésztejnek összekeverése által 100 liter 2 százalékos rézgáliczmész oldatot (bordeauxi keveréket) kapunk.

Az ily módon készült folyadékkal a burgonyát lehetőleg korán kell bepermetezni, még mielőtt a burgonyavész-gomba jelentkezett volna. A miképen a szőlő peronoszporája ellen nem elegendő az egyszeri permetezés, azonképen a burgonyavész ellen sem elég egyszer permetezni, hanem ezt kétszer, esetleg háromszor kell ismételni, a szerint, a mint a baj kisebb vagy nagyobb mérvben jelentkezik. Az első permetezés történjék június végén; a második július közepén és a harmadik augusztus közepén.

Az első fecskendezésre 2%-os oldatot használjunk. Ebből 1 kat. holdra 180—200 liter kell. A második és harmadik permetezésre 3%-os oldatot ajánlanak és pedig júliusban 240—260 litert holdanként, augusztusban 290—310 litert. A 3%-os oldatot az előbb leirt módszer szerint készítjük, csak hogy 100 liter oldatra 3 kgr. rézgáliczot és 3 kgr. meszet veszünk.

A burgonya permetezése nem kerül sokba, s ezért az a gazda, a kinek már volt dolga a burgonyavészszel s a ki tudja, hogy ily módon termését megmentheti, bizonyára nem fogja sajnálni azt a esekély költséget s fáradságot a mibe a permetezés kerül.

A luczerna megmivéléséről.

Az összes herefélék között a luczerna adja a legnagyobb termést és szolgáltatja egyuttal a leg-táplálabb takarmányt. Nem ritka a jobb talajon az, hogy a luczerna négyszeri vágatást is ad; persze ez leginkább csak az oly talajokon érhető el, a melyek a jó luczernához szükséges előmunkálatokat megkapták, vagyis jól lettek megmivelve. A luczerna ugyszólván minden talajban megterem, de leginkább az elég mély és mésztartalommal bíró talajt szereti, kemény agyagtalajon, laza homokon és lép-földeken nem díszlik.

Ha luczernást akarunk készíteni, akkor az arra való talajt mindenekelőtt őszkor jó mélyen meg kell szántanunk. Tavaszkor nem szükséges szántanunk, csupán boronálnunk, de az esetben, ha a föld nagyon gyomos, akkor extirpátorral kell dolgoznunk, hogy ezáltal a gyomokat kiirtsuk. Ezen munkának fontosságát könnyen beláthatjuk, meggondolva, hogy egy jól megművelt luczernás sok éven át jó állapotban marad és bő termést ad, míg viszont a gyengén megművelt földön a luczerna nemcsak gyorsabban kipusztul, de a termés is sokkalta esekélyebb. A luczernát legajánlatosabb védnövénynyel vetni, mely ezélra az árpa legjobban megfelel; ez esetben azonban a rendes vetőmag szükségletének csak $\frac{2}{3}$ át vesszük. A luczernát csakis akkor kell elvetni, a mikor a védnövénynek szánt magot már elvetettük és mindig keresztbe az alsó vetésre. Kat. holdanként a magszükséglet 10—12 kgr. Némely helyen szokás a luczernamaghoz lóheremagot is keverni, a minek az az előnye, hogy az ily luczernás már az első évben kaszálható s több termést ad.

A luczernamag beszerzésénél ügyelni kell, hogy lehetőleg aranka-mentes vetőmagot vásároljunk: hogy ezen vásárlásnál miképpen járjunk el, azt lapunk egyik legutóbbi számában irtuk meg. A magnak betakarására könnyű boronát kell használni, nehogy az apró luczernamag tulságosan befedessék földdel, mert ez esetben nagy része nem kel ki. A betakaráshoz legcélszerűbb tövis boronát használni, mely nemcsak sekélyen takarja be a magot, hanem egyuttal meg is tisztítja a földet. Nagyon ajánlatos a boronálás után a földnek meghengerezése is, mivel a henger a rögöket szétnyomja s ily módon a vetés is egyenletesebben kel. Hogy a luczerna az első évben egyenletesebben nőjön, legtöbb helyen nem kaszálják az első évben, ott azonban, a hol a luczerna az első évben eléggé megnő, ott a tél beállta előtt ajánlatos azt lekaszálni, nehogy nagyobb hótakaró alatt kipálják. A luczernásra az első évben állatokat, főképpen juhokat, ráhajtani nem szabad, mert ezek éles körmeikkel a fiatal gyenge növényt a talajból gyökerestül kivágják.

Nagy gondot kell fordítani arra, hogy a luczernásból a füvet kiirtsuk. Ezt kezdetben a boronával el lehet érní, mert ez a talaj felső rétegeiben gyökerező füveket kitépi, míg a mélyebben gyökerező luczerna sértetlen marad. Az első évben nem jó a luczernást éles boronával művelni, mert ez által a fiatal növények könnyen kipusztulhatnak; az első évben legfeljebb könnyű boronával dolgozha-

tunk s legeredményesebben akkor, ha jó eső után a föld kellően felszáradt.

A második és következő években már meg lehetős éles boronával kell dolgoznunk, úgy őszszel, mint tavasszal. Nagyon ajánlható ilyenkor az őszi fogasolás, mert a téli nedvesség a fogasolt földbe jobban hatolhat be, mint a fogasolatlanba. Ha a luczernás elfüvesedett, úgy ennek oka többnyire a talaj gyenge termőképességében rejlik, a mikor a luczernás megtrágyázása nélkülözhetetlen. Előnyös különben a luczernást minden második évben megtrágyáztatni, de ügyelni kell arra, hogy a trágyában gyommagvak ne legyenek; őszkor a trágyalével való öntözés is jó hatással szokott lenni. A tavaszi boronálás után igen ajánlatos a hamuval való trágyázás is, a mitől a luczerna nagyon szépen nő oly helyeken is, a hol a talaj nem felel meg teljesen a luczerna igényeinek.

A kanczák fedeztetéséről.

Ilyenkor tavasszal van ideje a kanczák fedeztetésének s az állami fedező méneket is a tavaszi hónapokban küldik ki a fedeztetési állomásokra. Gyakran van baja a gazdának a fedeztetéssel, mert mint tudjuk, igen sokszor megtörténik, hogy a fedeztetés után a kancza nem fogamzik meg, sőt a többszöri fedeztetés sem vezet eredményre. Ennek oka nem ritkán a fedező ménekben keresendő, a melyek közül egyik-másik képtelen az eredményes fedezésre, de gyakran oka ennek a kancza is. Igen sok olyan kancza van, a mely csak többszöri fedeztetés után fogamzik meg, s csak akkor, ha esődört eserélünk.

Annak, hogy valamely kancza többszöri fedeztetés daczára sem fogamzik meg, eltekintve a esődörtől, több oka lehet, de majd minden ilyen állat különösen arról gyanus, hogy nemző szervei nincsenek rendben.

A kinek oly kanczája van, a melynek megfedeztetése nem jár eredménnyel, az figyeljen a következőkre: Jól táplált, vérmes kanczáknál a koplaltatás, hashajtók, érvágás, erősebb munkáltatás; rosszul tápláltknál a jobb tartás előnyös befolyást gyakorolhatnak a fedeztetés sikerére. A kancza farának hágtatás közben való magasabbra, vagy alacsonyabbra állítása is, biztosíthatja a magbejutást s így a fogamzást. Gyakran az segít, hogy egymásután 2—3 esődörrel hágtatjuk meg a kanczát. Fiatal kanczák öregebb, vénebbek fiatalabb esődör után biztosabban vemhosednek. Gyakori eset, hogy a kancza a hágtatás közben éppen akkor nyugtalanodik, mikor a magömlés folyamatban van. Nem ajánlatos ezt a nyugtalanodást olyformán megakadályozni akarni, hogy a kanczát emberekkel erőszakosan egy helyben tartani igyekszünk, mert a nyugtalanodást emberek támogatásával megakadályozni nem lehet.

A fogamzásnak igen gyakori akadályja az is, hogy a méhüvely és méh hurutos, a mikor termékenyülés nem állhat be. Megtörténik különben az is, hogy már megfogamzott kanczák is sárlanak.

Igen sokszor eredményre vezet az az eljárás, ha a kanczát a sárlás felléptét követő 20—24 ik órában reggel is este is megfedeztetjük. Ha ez az eljárás sem vezet eredményre, akkor a esődört kell változtatni s ha mindez nem segít, legjobb a fedeztetést egyáltalában nem erőltetni, mert ugy is hiába való s a sok fedeztetés által alaposan elronthatnánk az állatot.

A tyukoknál előforduló nehéz tojást rendszeren a tojócső gyuladása vagy gyengesége okozza, vagy pedig rendellenes formájú tojások; az állatokon ilyenkor nyugtalan ide-odajárást észlelhetünk, fészüküket anélkül, hogy tojtak volna, hol elhagyták, hol ismét felkeresik. Legalkalmasabb gyógymód ez esetben faolaj és langyos víz befeeskendezése a tojócsőbe és a tojás kellő elővigyázattal való előretolása.

A szilva- és meggycesemeték vezérágát az első két-három évben mindenkor vissza kell vágni, ugyszintén a tulsürü oldalhajlások is megnyesendők. Fő-dolog e gyümölcsfajtáknál, hogy erőteljes fiatal hajtásokat neveljünk, mert ezeken terem a legszebb, legegészségesebb gyümölcs. Dió- és cseresznyecsemetéknél szükségtelen a korona megmetszése, ezeknél csak az elszáradt galyak távolítandók el.

A hamu és korom két olesó és jó trágyaanyag. Az előbbi leginkább réteken alkalmazható, hol a moha képződését megakadályozza és a fű növényét elősegíti. A korom, mely eddig csak igen ritkán vagy éppen nem lett felhasználva, szinte kitűnő trágyaanyag, nevezetesen fűfélék, hagyma, burgonya és a répapafélékre. Ez utóbbi úgy mint a hamu azzal a jó tulajdonsággal is bírnak, hogy a földi balhát, kis csigákat és egyéb apró férgeket a növényektől távol tartják. 9 rész korom 1 rész sóval keverten kertekbe alkalmazva, a legjobb istállótrágyát is sok esetben teljesen pótolhatja.

A fehér bor fanyar ízének eltüntetésére legalkalmasabb az erős derítés zselatinnal. Egyszeri derítés ritkán használ, ha még annyi zselatint használunk is fel s azért tanácsosabb az eljárást kevesebb derítő anyaggal, de több ízben egymásután eszközölni. A derítés folytán a bor simasága csak több havi pihentetés és más borral való házasítás után tér vissza. A derítéshez hektoliterenként 30 gramm zselatint veszünk, mely forró vízben lesz feloldva és a megjavítandó borhoz adva. Derítés után a bort megízleljük és ha szükségét látjuk, újra zselatint keverünk hozzá. Attól, hogy a borban valami zselatin visszamarad, tartani nem kell, mert nagy súlyánál fogva teljesen lecsapódik; a főbaj az, hogy a bor színéből sokat veszít.

Fenyőillat a szobában nemcsak kellemes, hanem igen jó fertőtlenítő szer is, ezért nagyon ajánlatos a betegszobában. Fenyőillatot úgy állíthatunk elő, ha egy liter forrásban levő vízbe egy kávéskanálnyi terpentínolajat keverünk s ezt a keveréket egy edényben a szobába helyezzük.

MULATTATÓ.

Jó vér.

Irta: Bársony István.

Szégyen, gyalázat!... A szeme sül ki az embernek miatta; de ilyen bizonyítvány!...

Csegőy Imréné ténsasszony nagy zörgéssel rázta szét a kezében levő összegyűrt papírost, az volt a Csegőy Kálmán bizonyítványa.

— Szekunda, szekunda, esupa szekunda!... Még egy tereziája is van. No várj csak, te lurkó, majd ad neked az apád, csak hazajójjon.

A lurkó az ajtónál állott a ruhafogas mellett s míg a mamája indulatoskodott, ő titokban egy-egy tökmagot kapott a foga közé s azt rágicsálta.

— Hát ninesen tebened semmi törekvés, édes fiam? — kezdte újra a mama, némi gyöngédséggel, nem tagadhatván meg anyai szívét. — Lásd, Gyula milyen derék gyermek, mennyi örömet szerez nekünk; most is jeles bizonyítványa van. Gyere ide Gyulusom, kis fiam!

A medvebőrrel letakart divánról egy nyurga gyerek mászott le s affektált hangon nyafogta: Kálmán tökmagot eszik, édes anyám!

A mama megilletődve szörnyűködött:

— Igaz az Kálmán? Hát a mikor én téged dorgállak, te tökmaggal dugott magadat? Menj, nem szeretlek, látni sem akarlak, majd végez veled édes apád.

— De mamuskám, azért nagyon busulok én, látod — mondta a kamasz, odafutott az anyjához, elkezdte esókolni a kezét, aztán erős karjával átfogta a nyakát. — Ne haragudjál rám anyusom! Ugy fáj, ha nem szeretsz!

— Jól van jól. De mit ér az igy szóval, ha semmit se bizonyítasz tettel. Én sajnállak fiam; mi lesz veled, ha apád megtudja? Jobb is, ha félre állsz az utból; menjetek ki a kertbe, hadd beszéljek előbb apával; magam is félek — menj, menj!

A két fiu kioldalgott a szobából s esőndesen ballagott a gyümölcsös felé. Míg be nem zárult mögöttük az ajtó, addig csak látszott valami kis meghatottság rajtuk, de a sok pompás gyümölcs, a mi a fákról rájuk mosolygott, egyszerre kivert a fejükből minden bajt.

— Nézd Kálmus, micsoda nagyszerű dinnyehéju körte, üss le néhányat — biztatta bátyját a jóval kisebb Gyula.

Kálmán majdnem benne volt már a legénykorban, kamaszéveit élte s hangja erősen botorkázott.

— Nines bot — mondta — hanem tudod mit? Én majd felteszlek a fára; könnyü vagy, alattad nem török le az ág.

Tűz a tengeren.

Gyula egy kiesít szükölt ugyan, a mint a bátyja elkezdte emelgetni, de azért nagy öröme telt benne, mikor fent érezte magát a fa villás ága közt. Bátrabb lett s kissé feljebb mászott, végre elért egy szép körtét s nyomban elkezdte eszegetni.

— Dobj le nekem is egyet — kérte Kálmán.

De Gyula csak nyugodtan evett. Várj, mondta, majd ha én jóllaktam.

Kálmán nekivetette vállát a fának s jól megrázta. Csak egy pár körtét akart így megkaparítani, de szerenesétlenségre az öcsését is lerázta.

Gyulus nagyot nyekkenve hullott a fű közé s szörnyű sirásra gerjedt. A baj annál nagyobb volt, mert uj nadrágján tenyéryi lyukat szakított a körtefa egyik kiálló ága.

— Megmondalak! . . . megmondalak! . . . ordított Gyulus és sántikálva loholt kifelé a kertből. Folyvást ezt hajtot'a: Kálmus ledobott, Kálmus ledobott! . . . Az egész házat fellármázta s éppen nagyon rosszkor, mert koesi állt meg a kapu előtt s apa már messziről kiabálta:

— Mi dolog az megint? Most jöttök haza vakációra s máris lángba borítjátok a házat!

Kálmán megszeppent.

Ezt a szigorú hangot jól ösmerte. A legjobb édes apa hangja volt az, de ez a jó apa nem értette a tréfát. Eszébe jutott, a mit a mamája tanácsolt s hamarosan bevette magát a kert végébe, a bodzasűrűségbe, a vadesalán közé, a hol nem volt más élő lény, mint a sövény vesszeje közt esetlegő ökörszem, no meg a kis pirostarka isten-tehénkék, ezek a kis sütkérező bogarak, a melyek úgy szeretnek kiülni a verőfényre, vagy a csápjokat mozgatva alája kukueskálni a csalánlevélnek.

Sokáig gunnyasztott egy helyben, nézte a sik mezőt, a mely ott terült el mindjárt a gyümölcsös-kert sövényen túl; gyönyörködött benne, hogyan tereli a kondás a malacokat a vizes árok felé s eltűnődött azon, hogy milyen jó lenne most amott, messze lenni, a hol egy pár béres ingujjban rakja a kis sarjbuglyákat.

Egyszer csak valami vékony, sipító hang szólította: — Kálmus! Hol vagy Kálmus?!

Az öcsese hívta.

Tudta, hogy most a fekete leves következik, de nem akart gyávanak látszani, hát mindjárt felelt: Megyek már, megyek!

Az apja várt rá a szobában. Mikor belépett, az öreg oda sem nézett, csak sétált le s fel, nagy indulattal. Már tudott mindent; már látta a sok szekundát, a mit a latinból, görögből, mértanból kapott a fiu. Jó idő mulva megállt előtte.

— Így van az — kezdte — ha az ember csak a béresek között szereti lopni a napot. Soh'se lesz belőled tanult úri ember; nem is érdemes a dolgot erőltetni. Még egy utolsó próbát teszek veled, itt maradsz ezentúl a pusztán, kiadlak Mártonhoz a nyiresi

tanyára; ott megtanulhatsz szántani vetni, a jószágra ügyelni. Ha már nem vagy egyébre való, valamilyen paraszt csak lesz tán belőled . . .

A kamasz kiegyenesedett, felesillant a szemé, valamit akart mondani; de az apja nem várta azt meg, kinyitotta az ajtót s elkezdett kiabálni: Márton! Márton!

Őszbevegyült, gatyás parasztgazda lépett be. Adj isten jónapot ténsuram! — köszönt tisztesség-tudással.

— Hallja-e Márton, szólott az öreg Csegőy, nézze meg ezt a kamaszt, ösmeri ugy-e? Eleget hajszolta már a nyiresi esikókat, eleget lábatlankodott a cséplésnél, mikor majd elkapja a dob. Ez a jómadár nem akar tanulni; léha fráter, semmi so lesz belőle, csak paraszt. Hát kend most vigye el magával s használja kedve szerint. Fogja parasztmunkára, tanítsa mindenre: két béresporezió jár majd kendnek érte a tartásáért, — kivéve a pálinkát, — az neki nem dukál. Megértette?

— Meg én, instálom.

— No hát induljanak, rögtön induljanak.

Az ősz parasztgazda köhintett egyet; nem egészen volt tisztában azzal: hogyan kezdje. De csak elszánta magát s egy kiesít kelletlenül szolt rá a fiura: gyerünk no, héj!

A rázós parasztszekér végig zörgött a nagy jegenyefasor közt, a mely a pusztai földesur házatól a nyiresi tanya felé mutatta az utat.

A fehér úri ház már egészen elbujt a sötétzöld akáczesoport közé, a mely körülfogta, a gyümölcsös úgy tetszett messziről, mint egy foltoeska fiatal erdő. Köröskörül mindenütt hangtalan rónaság terült.

— Kesely! . . . gyi!

Márton gazda valami egyebet akart mondani, de a torkán akadt a szó. Sajnálta ezt a fiut, a ki olyan sok jó pipadohányt esent már neki az öreg Csegőy ténsur dohányos kosarából. Azt akarta mondani, „ne busuljon urfi, jó dolga lesz nálam; tejbe-vajba fürdik, a mig lelohad egy kiesít a ténsur haragja“. De az öreg ur nagyon a lelkére kötötte titokban a szigorúságot; hadd érezze a lurkó a különbséget, hadd becsülje meg az úri pályákat, aztán, ha nagyon kívánczik vissza, talán-talán lehet annak is módját ejteni. Akkor tanulni fog, kézzel-lábbal igyekszik akkor.

A rudas egy ereszkedőnél kilépett az istrángból, a miatt meg kellett állani. Márton megint neki-fohászodott, hogy megkezdí a fiu ránczba szedését. „Most vón legalkalmasabb leugratni, hogy igazijja meg“, gondolta magában, de csak addig fészkelődött, hogy utoljára is leszállott maga a szekérről, rendbe hozta a hibát s felkászolódván az ülésére, végigvágott a botlós lovon:

— Gyí, fakó!

Egy világért sem nézett volna a mellette gunnyasztó fiura. Azt gondolta, hogy annak most nyil-

ván sűrűn potyog a könyve, hát csak hadd sírja ki magát, nem árthat az, ha egy kicsit megilletődik. Majd szól, ha valami löli, no nézze meg az ember.

Az augusztusi délután felséges ragyogást hintett a pusztára: az égbenyuló jegenyék közt egy pár fűzfa is meghuzódott, azokról vadgerle röppent el, amint a szekér mellettök elkezdte. Sok volt a rét s messziről látszott, hogyan rakják boglyába a kiszikkadt szénarendeket a béresek. A szántóföldek irányában nagy tábla kukoriceza zöldelt, azon túl egy pupos esürnek a nádtaraja emelkedett ki a semmibe. Az már a nyiresi tanyához tartozott.

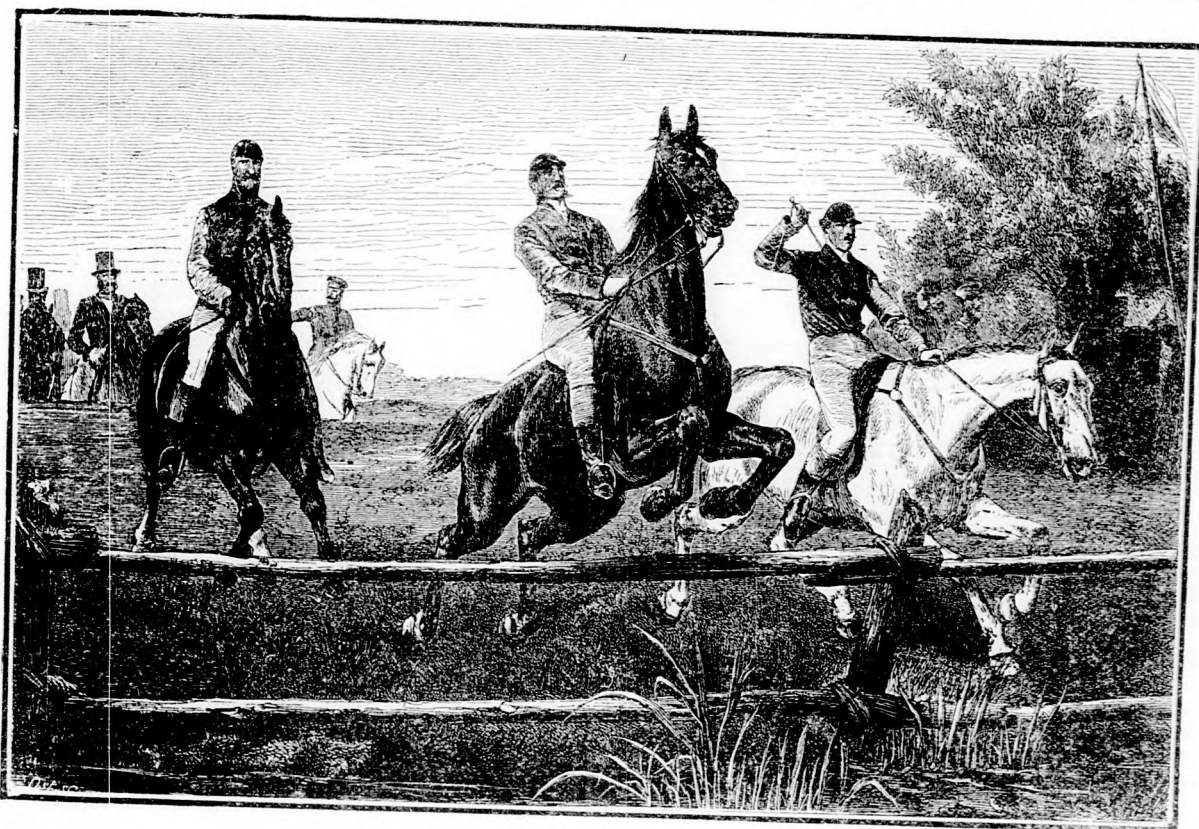
Valami esöndes, jókedvű füttyörészés ütötte meg a Márton gazda fülét. Mintha az utszéli bogánescórok tele lennének tarka tengelicz-madarakkal s

Öreg Csegőy Imre egy teljes hé ig állotta egy szó, egy kérdés nélkül. Egy hét n'alva már nyugtalankodott, hogy mit csinálhat odakint az a rossz kölyök. Befogatott, kihajtatott Márton gazdához, hadd lássa a saját szemével, hogy ott mi történik.

Azzal fogadták, hogy biz' az öreg Márton már vagy három napja nyomja a nyári pokróczot, kilelte a hideg, de nagyon; hanem azért nincs ám semmi baj, elvégzi a dolgát az urfi, most is kint van a juhászoknál, mert valami gyanus dög esett az éjszaka.

Csegőy hát kihajtatott a birkalegőre.

Már messziről jött rá szemközt a fiu, egy nagy kampós juhászbot volt a kezében, széleskarimájú parasztkalap a fején. Mikor a szekér megállott,

Akadályverseny.

azok diesérnék itt magok közt a szép meleg napot, a vadborsó virággal s kakukfüvel ékes mezőség illatát.

A vén paraszt nem hitt a saját fülének. Gyanakodva pislogott oldalvást, míg egyszer éppen a szemeközé talált a fiu kaesintani.

— Ej, Márton bácsi, tán biz' maga is haragszik rám? kérdezte a lurkó s odasimult a ködmönéhez.

— Tyhüü! fakadt ki a nyiresi gazda, hirtelen nekividulva, — hát maga nem busul?... Ejnye, 'isz akkor jól vagyunk! Ne is busuljon no, szereti magát az öreg Márton, ördög bujjék a sok professzorába! Gyí te fakó!... Gyöngyélete lesz nálam, hallja-e?

A kis szekér vigan zörgött-gördült a nyiresi tanya felé.

*

Kálmán odament az apja elébe s komolyan okosan tett jelentést neki mindenről, a mi egy hét óta történt a pusztán. A legkisebb eset se került el a figyelmét; tudta, hogy melyik nyájban mennyi a jószág, hol van baj, hol van igazítani, javítani, rendezkedni való.

Az öreg csak hallgatta, hallgatta. Nézte ezt a gyönyörű, szép, erős gyereket, a ki majd olyan nagy volt már, mint ő. És eszébe jutott, hogy az ő válla kezd már hajladozni, a haja kezd már őszülni. És maga-magát látta ebben a fiuban, a milyen ő ezelőtt harminczöt évvel volt.

— Hm, hm!

A fiu esöndesen állott előtte és várta a parancsát. De az öregnek máshol járt az esze. Valami nagy érzés vett erőt rajta, a mulandóság gondolata

izgatta, úgy, a hogy még soha. Ha még tizenöt-husz évig élteni az Isten, bizony rászorul, hogy valaki átvegye tőle a gazdálkodás terhét.

Hát ki lenne arra olyan jó, mint ez itt, ez a gyerek?!

Hogy mindmáig nem jutott eszébe komolyan foglalkozni ezzel a nagy gonddal!

Odaintette a fiut magához s megveregette a vállát.

— No hát csak becsüld meg magadat, édes fiam — mondta — most már igazán nem megy vissza a latin iskolába.

Kálmán szeretettel, gyöngéden csókolta meg az apja kezét s a kalapját forgatva (mint az igazi parasztok szokták), így szólt:

— Köszönöm apám, de ha gazdasági iskolába küldene, oda szívesen mennék ám.

Az öreg Csegőy belenézett az alkonyodó napba, a mely olyan ragyogón aranyossá festett a pusztán mindent s halkán felelt:

— Meglesz fiam, meglesz.

Képeinkhez.

Tűz a tengeren. A tengeri harez borzalmai közé tartozik, mikor egy-egy hadihajó kigyulad az ellenfél robbanó lövegeitől s a hajó népessége a nagy víztenger közepén a lángok biztos martalékájává esik. Menekülés ninesen, csak a halál nemei között lehet válogatni: lángtenger vagy víztenger. Kivált ha gyorsan beáll a katasztrófa, akkor szerencse, ha a mentőesolnakokban néhány ember hirmondónak megmenekül. Képünk a görög-török tengeri háborúból egy égő görög hajót ábrázol. Az óriási hajót lángba borította az ellenfél lövege, a hajó népe kétségbeesetten igyekszik a mentőesolnakokra menekülni, amelyek már most is zsufolva vannak halálra rémült emberekkel. Még néhány pillanat s a süppedő hajót a rajta maradottakkal együtt elnyeli a víztömeg, a tultömtött kis esolnakok pedig a hullámok játékszereivé válnak. Isten különös irgalma segíthet csak rajtuk, ha megküzdhetnek a vésszel, míg barátságos hajóra találhatnak.

Akadályverseny. A tavaszi idő beálltával megkezdődtek a löversenyek is. Nagy városok közönsége már várva-várja ezt az időszakot s a versenynapokon izgatott, tarka-barka néptömeg hullámszik a versenytereken. Nem is csoda. Alig van szebb, férfiasabb s e mellett izgatóbb sport, mint a lófuttatás. Hát még az akadályverseny, amelynél a lónak csak meg kell botlania, hogy elbukjék az akadályon s akkor sárba vész az a rengeteg pénz, amit ráraktak. Sokszor egész vagyont tesznek egyik-másik versenylő győzelmére. Ezért aztán izgatottan, visszafojtott lélekzettel lesik a verseny lefolyását, s akinek a „megrakott” lova egy-egy akadályon szerencsésen tulrepült, az nagyot lélekzik. Maguk a lovasok is érzik, hogy nem csak dicsőségre, hanem nagy pénzre is megy a játék s mindent elkövetnek, hogy paripá-

jukat elsőnek hozzák be, pedig a lovas minden perczben a nyakát koczkáztatja, mert egy rossz lépés s lovastul együtt összezuzott fejfel terülhet el az akadályul huzott árokban vagy korlátok alatt. Képünkön a lovasok már az utolsó akadály előtt vannak s egy sötétpej paripa merész szökéssel már azt is átrepülte. Még néhány pillanat s az embertömeg óriási zsvaj között fogja kiáltozni a győztes ló nevét.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Azon előfizetőinknek, kik áprilisban lejárt előfizetésüket meg nem újították, a jövő számot már nem küldjük. Kérjük tehát a mielőbbi megújítást.

Házasulandó. Azt kérde Ö, milyen jelek után s hogyan tudhatja meg azt, hogy a kiszemelt leányka szereti-e? Hát mi magunk még nem próbáltuk még ezt az állapotot, hanem ismertünk egy furfangos embert, aki ebben az esetben úgy tett, hogy megkérdezte magát — a leányt. Próbálja meg Ön is. — **Balog Mihály** urnak. A peronoszpóra ellen való permetezés ideje még nem következett be, majd ha a szőlő hajtása a 10—12 cm.-t eléri, akkor feeskendezhet a két-két és fél százalékos rézgálicz oldattal, amelynek készítési módját lapunkban már többször ismertettük. — **Feledi Endre** urnak. Az árvíz által elöntött területére, ha az május hóban megszabadul a víztől, egész június közepéig vethet legkorábbi székely tengerit, június után pedig legfeljebb kölest vethet már csak bele. — **Haás Imre** urnak. Az osztálysorsjáték — amint már megírtuk — július első napjain indul meg. Különben sokat nem tartunk róla. Ez is csak olyan szabadalmazott rablás, mint a kislutri volt. — **Neményi Sándor** urnak. A kvóta szó tulajdonképpen a közös költségekhez való hozzájárulási arányt jelenti. Ugyanis Ausztria és Magyarország monarchiát képez, s a monarchiának vannak olyan kiadásai, amelyek igazság szerint egészen sem egyik, sem a másik államfelet nem terhelhetik. Ilyen kiadásaink vannak a közös hadsereg s a monarchia külügyi képviselőtére. Voltaképpen nem közös egyik sem, hanem osztrák a hadsereg is, s mint tapasztaljuk, a külügyi képviselő is csak Ausztriát képviseli, de hát ha már egyszer ezeket közös kiadásoknak elfogadtuk, most a kiadásokhoz bizonyos arány szerint nekünk is hozzá kell járulni. Ez a hozzájárulási arány, tehát kvóta, eddig magyar részről 31.4% volt, osztrák részről pedig 68.6%. Most az osztrákok tudvalevőleg azon vannak, hogy velünk még nagyobb kvótát fizetessenek.

Első magyar gazdasági gépgyár

• részvény-társulat •

GŐZCSEPLŐINK

a tökéletesség legmagasabb fokán állanak.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Részletes árjegyzékkel
és szakbavágo felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Kérjük minden kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

C Z I M:

ELSŐ MAGY. GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZV. TÁRS.
BUDAPESTEN.

Czímre ügyelni tessék.

Egyéjártástá
kültön szakosztály.

Különleesességek burkészfélő gépekben.

Szótagrejtvény.

Tatár Lőrincz-től.

Első tagom lehet ige,	Nincs szüksége szemüvegre.
De oly cselekmény egyike,	Harmadik s negyedik tagom
Mely tevőre, mint nézőre	Első tagom ellentéte.
Bizony fájó mindkettőre.	Betyárvilágban — régente —
Ha első betűjét dobod,	Hangos volt a csárda tőle.
A gyógytárban feltalold	Ötödik tagom néve'ő.
Ha főnévképpen használod ;	Jelen csak hatodik tagom
Azonban ige is lehet.	Tegnap már mult, holnap jövő.
Első tagom mint főnevet	Végtagomra éket téve
Láthatod a temetőben,	Sok helyt füstölög kéménye.
S kik közöttük elhaladnak	Két végtagom egybevéve
Kevés köztük a ki nevet.	Oly nemzetnek lesz a neve
Sőt nem ritkán az utakon	A ki büszke a nevére.
Menve, állva láthatsz nőket	Hét tagomnak foglalátja
Téve a két első tagom.	Háromszáz esztendő óta
Második tagom végére	Igazolt közmondás leve
Ha egy k betű lesz téve,	De talán még él Istene.
Béna emberek egyike.	

Mult számunkban közölt háromszög-rejtvény megfejtése

J	e	r	u	z	s	á	l	e	m
E	s	z	t	e	r	g	o	m	
R	i	g	ó	m	e	z	ő		
u	g	a	r	l	á	s			
Z	ó	l	y	o	m				
s	a	p	k	a					
á	g	y	ú						
l	e	n							
é	z								
m									

Helyesen fejtették meg: Balázs Arpádné, Tóth Irén, Eperjessy Gizella, Tóth József, Gombkötő N. János, ifj. Szathmáry Sándor, Tulipán János, W. Kiss Sándor, Balik Endre, Terék Máttyás, Polesinszky János, Nagy Iván, Krivenczi Máttyás, ifj. Szűts Dezső, Furman Pál, Berta Károly.

Pályadíjúl Pósa Lajosnak „Édes anyám” című verskötetét tüztük ki, amelyet sorshuzás útján Tulipán János ur ófehértói (Szabolesmegye) tanító nyert el.

Kis lutri húzása.

	Májuss 1.				
Bécs	23	50	90	51	53
Temesvár	66	47	1	88	41
	Május 5.				
Brünn	65	37	8	61	14

Budapesti piaci árak.

Budapest, május hó 8-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 76—81 kg. tiszavideki 7.60 frttól 8.05 frtig, pestvidéki 7.55 frttól 8.00 frtig, fehérmegyei 7.55 frttól 8.00 frtig, bácskai 7.65 frttól 8.10 frtig, bánsági 7.35 frttól 8.00 frtig.

Rozs 70—72 kg. 6.15 frttól 6.25 frtig.

Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 4.20 forinttól 4.50 frtig, égetni való 62—64 kg. 5.00 frttól 5.80 frtig, sörfőzdei 64—66 kg. 6.50 frttól 8.00 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.80 frttól 6.25 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 3.45 frttól 3.55 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.									
Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	13.80	13.30	13.00	12.60	12.10	11.60	11.10	9.40	6.90

Buzakorpa, finom 3.30-5.10, durva 3.60—4.90 frt zsákkal együtt
Egyéb magvak: vörös lóhere 44—48 frt; luczerna 48—55 frt; mák 14—16 frt; bab fehér nagyszemű 5—10 frt, apró 7—9 frt, tarka 8—10 frt, lenese 7—12 frt, borsó héjas 10—12 forint, köles 4.60—5.00 frt, kendermag 6.75—7.25 frt, repcze 11.00—11.50 frt. mm.-ként.

Marhavásár fizetnek páronként: elsőrendű jármos ökörért 320—350 frtig; középmínőségűért 250—280 frtig; gyenge minőségűért 180—200 frtig; hizott magyar és tarka ökör jobb minőségű mm.-ként élősulyban 27—29 frtig, hizott magyar és tarka ökör középmínőségű 25—26 frtig. Fejős tehén, magyarfajta 70—100 forintig, tarka 90—140 frtig darabonként. Élő borju 1 kgr. élősúlyért fizetnek minőség szerint 30—43 krt. Vágott borju 1 kgr. bussúlyért fizetnek 40—42 krt.

Juhvásár: hizalt ürü páronként 15.00—18.00 frt, feljavított juh 12—14 frt, kiverő juh 8.00—10.00 frt, kecske 6—7 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élősulyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. Elsőrendű 300—380 kgr. nehéz sertésért 53 1/2—54 frt., vidéki sertés könnyű páronként 250 kilóig 52—54 frt.

Baromfivásár. Lud páronként 2.60—5.80 forintig kaesa 1.80—4.00 frtig, tyúk 1.35—1.55 frtig, csirke 50 kr.-tól 1.50 frtig, kappan 1.60—2.80 frtig, pulyka 2.80—5.00 frtig.

Takarmányvásár. Réti széna 2.00—2.50 frt, muhar 2.50—2.70 forint, zsupszalma 1.80—1.90 frt, alomszalma 1.40—1.50 frt.

Vegyések. Tojás 100 drb. 2.00—2.10 frt. Szalonna 45—48 krajczár. Vaj Ia. 80—110 kr., IIa. 70—80 kr. Olvasztott vaj 70—110 kr. Méz sárga csurgatott 40—75 kr. Burgonya sárga 1.60, rózsá 1.70, közönséges 70—80 kr., paprika 20—49 frtig, hüvelyes paprika 26 frt métermázsánként.

Mütrágyák. A Hungaria részvénytársaság heti jelentése a Független Újság részére. Szuperfoszfát 17—19% vízben oldható foszforsav-tartalommal 21—23 kr. Amoniak szuperfoszfát 10—12% vízben oldható foszforsav és 3—5% légegytartalommal 4.50—5.00 forint. Chilisálétrom 95% salétromsavas nátron-tartalommal 10.80—11.20 frt. Az árak a feltüntetett súlyegységek szerint teljes kocsiakománnyok vásárlásánál bérmentve az egyes közelebb vagy távolabb fekvő vasúti állomásra szállítva értendők. Fizetési feltételek megállapodás szerint.

Bőrök. Ökörbőr száraz 100 kgr.-ként 80—88 frtig, tehénbőr száraz 76—86 frt. Nyers ökörbőr (20 kg.-tól 35 kg.-ig) 32—34 frtig, tehénbőr nyers (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 33—34 frtig.

ORSZAGOS MAGYAR

KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujánovics Sándor, Dessewffy Aristid, Komjáthy Béla, Pechy Tamás, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szönyi Zsigmond, Sztáray István gróf, Teleki Sándor gróf. Vezérigazgató: Szönyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint hiven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vivta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

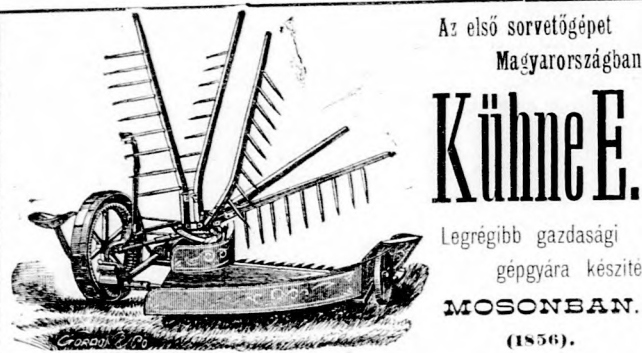
rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fe a megfelelő kinstári helyeggel; minden más illeték kizárásával.

A szövetkezet a folyó évben életbe léptette a **több éves jégbiztosításokat** is; hat évre szóló jégbiztosításnál 10%, a tizenkét évesnél 20% díjengedményben részesíti tagjait. A díjengedmény már a kötvényben leszámítatik a biztosított gazda ennél fogva évenként ezzel kevesebb díjat fizet. Több évre szóló biztosításnál sem veszt el a fél az esetleges díjleszállítás előnyeit, mert az évenkénti megújításnál mindig csak az illető folyó évre megállapított díjszabály alapján számíttatik ki a díj, és ebből vonatik le a 10%, illetőleg 20%-os díjengedmény. A többévségs daczára a biztosított fél a szövetkezet által nyújtott előnyök élvezetében marad.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 50% díjengedményben részesülnek.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **Igazgatóság Budapestben**, (József-körut 8. sz.) és a **vidéken létesített ügynökségek**.

Az első sorvetőgépet
Magyarországban

Kühne E.

Legrégibb gazdasági
gépgyára készítő
MOSONBAN.
(1856).

A jelen évadra ajánlja művelő eszközeit, tőkapát, töltető gépegyomlálót.

Uj! „COLUMBIA“ cultivator!

D. M. Osborne és Társa hírneves főkaszálói,

arató és kévekötőgépeit.

A szombathelyi versenyen az első díjjal kitüntetve.

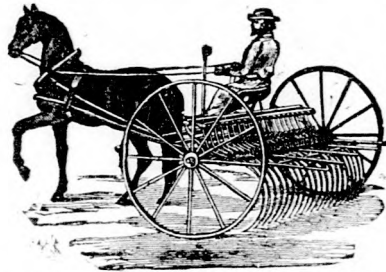
Hollingsworth, Heureka és Kedvencz szénagereblyéket, szénaforgatókat legjobb kivitelben.
Kézicséplők, 2-4 löreji járgány cséplő-készletek, rosták, konkolyozók, czirokcséplők, Hungária és Mosoni Drill sorvetőgépek stb.

Főraktár:

BUDAPEST,

VI, Váci-körút 57/a.

Árjegyzék
ingyen és
bérmentve.

Az ezredéves orsz. kiállításon kitüntetve.

VARJU ÉS TARSA
cs. és kir. szab.

hangszer-ipar telep
BUDAPEST,
VIII. József-körút 20. sz.

Ajánlják saját gyártmányu hangszereiket.
Cimbalmok pedál nélkül 45, 55, 60, 65, 75 forint pedálos 80 forint feljebb. Czimbalmunkért 2 évi kezességet vállalunk. Iskolahegedűk 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 forint és feljebb. Regi kijátszott hegedűk nagy választékban 15, 18, 22, 26, 30 forint és feljebb.

Javítások elfogadtatnak, gyorsan s pontosan eszközöltetnek.
Használt hangszerek becséreltetnek.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.
Lapunk előfizetői, ha a megrendelésnél e lapra hivatkoznak árengedményben részesülnek.

**Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.**

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tag-szaggatásnál és meghüleséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi répszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **BUDAPESTEN.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czéjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

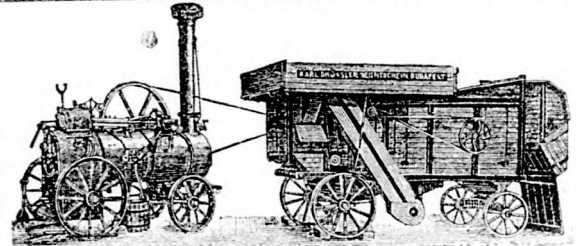
Takácsoknak
gránicz nádból

bordákat készítenek,
pázmánként 8 krajezár (egy pázma 30 fok),
aczélből 10 kr.

Megrendeléseket elfogad

KISS JÁNOS Szent-Péterurban
(Zalamegye).

Alapított 1866-ban.

Alapított 1866-ban.

DRÖSSLER KÁROLY cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár vas- és érczöntőde
BUDAPEST, VI, Váci-körút 59. sz.

Ajánlja saját gyártmányu legkiválóbb kivitelű szabadalmazott gözcséplőkészleteit és az összes gazdasági vágó gépeket, melyek a magyar gazdasági viszonyoknak legegyszerűbben megfelelnek.

Kizárólagos képviselőség Magyarország részére:

LANZ HENRIK mannheimi czégtől,

mely elismert legnagyobb és legjelentékenyebb gyár gözmozgonyok és gözcséplőgépekben, utóbbiak háromszori légtisztításra berendezve. Ezen készletek minden eddigi versenyeseplésnél az összes versenyző bel-földi és angol gyártmányokat legmagasabb kitüntetéssel legyőzték. Ezek tehát a világ legjobb gözcséplőkészletei.
Képes árjegyzékkel bérmentve, felvilágosítással, készséggel szolgátok.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. Váci-körút sarok.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legfokéletesebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb és legfokéletesebb permetezőgép a **VERMOREL-féle**

„ECLAIR“

peronospora permetező, mely eddig minden versenyénél az első díjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselő.

Ár 21 forint osomagolással.

„AZURIN“ 1 frt 25 kr. kilogrammja.

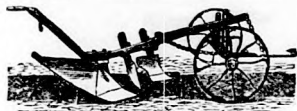
„RÉZGÁLICZ“ 30 frt métermázsánként.

„RAFFIAHÁNCZ“ 48 kr. kilogrammja.

A tavaszi tömeges megrendelések következtében — késések elkerülése végett — kérjük különösen az

ECLAIR

permetező megrendeléseket idejekorán hozzánk juttatni.

Ajánlom az 1896. évi szeptem-
ber 21-én Hódmező-Vásárhelyen
tartott ekeversenyen

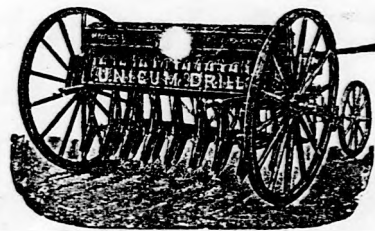
arany, ezüst és bronzéremmel díjazott
egyetemes aczélekéimet,
melyek anyag, kivitel s olcsó áráknál fogva az összes eddigi
konkurrencziát legyőzni képesek.

BÄCHER RUDOLF,

cs. és kir. kizárólagos eke és talajmivelő eszközök gyára.

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tagadhatatlan legjobb
vetőgépe a jelenkornak
a **Melichár-féle**

Unicum Drill

rendkívül egyszerű és
feltétlenül szolid kivi-
telti.

Leírás és árajánlattal bérmentve szolgál

MELICHÁR FERENCZ

cs. és kir. szab. vetőgépgyára.

BUDAPEST,

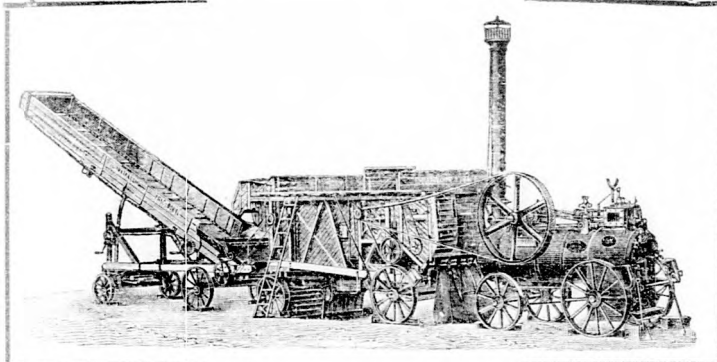
VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

Umrath és társa

mezőgazdasági gépgyárosok

BUDAPESTEN,

V., Váci-körút 60. szám.

Kedvező árak és fizetési feltételek mellett szállita-
nak kitűnően működő és több fontos újítással bíró

gőzcséplőkészleteket

valamint **kazalozókat**

minden nagyságban, a legmesszebbmenő jótállás mellett.

Ugyanott a tavaszi időnyre egyetemes és többvasu ekék, boro-
nák, hengerek, trieurók, vetőgépek, kaszáló- és aratógépek, lő-
gerekblyék, rendkívüli nagy választékban, a legjobb szerkezetben
olcsó árakon szerezhetők be.

*Képes árjegyzék összes gazdasági gépekről kívánatra
ingyen és bérmentve küldetik.*

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték
háromnegyed részéig 20-60 év
kötési időre **készpénzben**.
Birtokos felmondhat, pénz-
intézet nem mondhat fel.
Csakély kamattal tőke is tör-
lesztetik. **Lebonyolítás leg-
rövidebb idő alatt.**

— Convertálás belyeg- és illetékmentes. —

Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás **díjtalan**. Beküldendő
csakis: telekkönyvi kivonat és katasteri
birtokiv másolat. 40494

Ingatlan-és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, Váci-körút 39.

*Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden
megyéjéből, halásigok és a legtekintélyesebb föld-
birtokosok által olcsómányszertőleg ajánlva van,*

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirályi-utca 13. sz.

Készít: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

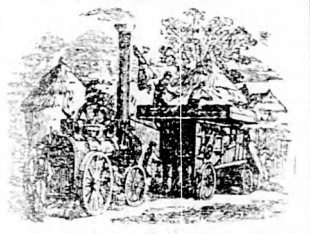

**chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto-
typia, fametszet stb. utján.**

Jérképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografialag legszebben és legolcsóbban sokszorosíthatnak.

• Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöztetnek. •

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítész

Budapest, V. ker., Külső váci-út 46. szám.

Marshall Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérigazgatója ajánl utólrhetlen szerkezetű és minőségű Marschal-féle

gőzmozgonyokat és gőzcséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó
készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion” örlőgépeket.

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas- félmagas-
és vasmőrlő-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák felállítását.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A legjobb magvak

kaphatók

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedésében

Budapesten, VI., Andrássy-út 23. sz.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

„Fairbanks“ mérlegek

a legökéletesebb mérlegszerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, tolosúlyos fémmérőkarral bírnak s a hidra tett terhet minden ponton egyenlően mérlegelik.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésük-nél fogva ugy hazánkban, mint a külföldön a legelső díjat nyert legkitünőbb mérlegek.

Gazdasági, szekér-, marha-, zék- és rak-tári mérlegeinket

czélszerű és aczélnek megfelelő szerkezetük-nél fogva különösen a gazdák, gazdaságok és uradalmak részére a legmelegebben ajánlhatjuk. A jutányos árakban, melyek sulyokkal számított jobb kivitelű tizedes mérlegek árainál nem magasabbak, a hitelesítés, csomagolás és loco vasutra való feladás költségei már befoglaltatnak. — Gazdasági egyesü leti tagok árkedvezményben részesülnek. Gyár-tásunk állami fel-ügyelet alatt áll. Megrendelések közvetlen köz-ponti irodánkhoz, Andrássy-út 12. czimzendők. Ár-jegyzékkel, felvi-lágosítással szin-tén központi iro-dánk szolgál.

Fairbanks

mérleg és gépgyár részvény-társaság.
Budapest, Andrássy-út 14. Gyár: Külső-váozsi-út 146.

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség
figyelmét

a budapesti
gyapju-aukeziókra

melyek ez év folyamán két soro-zatban julius és szeptember hónapok-ban fognak megtartatni.

Bejelentéseket elfogad és felvilágosi-tásokkal szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

A „HUNGARIA“

MÜTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR RÉSZVENYTÁRSASÁG
ajánl:

Superfoszfátot, Chilisalétromot

és minden más műtágyaféléket, legjutányosabb áron és elismert kitünő minőségben.

Központi Igazgatóság:

BUDAPEST, V., Váci-körút 21. szám.

Herényi Gotthard Sándor és Rovara Frigyes művét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg.